

ሰንበት ዘሆሃዕና

ንባባት፤ ፍሊጲስዮስ 2:6 ~ 11 1
ጴጥሮስ 4: 1 ~ 12፤ ማቴ 21:1-11

ሎሚ ምስኩሎም አሕዋትና ኮና ኣብ መወዳእታ ሶሙን ምቅርራብ ንብዓለ ትንሳኤ በጺሕና ኣሎና። ኣብዚ ኸኣ ናይ ጎይታና ሞትን ትንሳኤን ንዝክር። ብሕጽር ዝበለ ምስጢረ ትንሳኤ እነስተንትነሉ ጊዜ እዩ።

ወንጌላውያን ኩሎም ናይ ኢየሱስ ኣብ ኢዮሩሳሌም ምእታው ይገልጹልና። ማቴ ኢየሱስ ኣብ ግልገል ኣድጊ ትወጢሑ ከምዝኣተወ የዘንቱ። ከም ነጋዳይ ብእግሩ ኣይኣተወን ከም ዝተነበየሉ ንጉሥ (ዘካርያስ 9:9) ኣብ ኣድጊ ተጻዒኑ ይኣቱ። እዚ ኹሉ ኣብ ቦተ ፋጌ ኣብ ስግር ኢየሩሳሌም እዩ ኮይኑ። እዚ እውን ነቲ ኣብ ነብይ ዘካርያስ 14:4 ንዘሎ ከስምዕ እዩ። ከምቲ ኣብ 2ዘነግ 9:13 ዘሎ ክቕበልዎ ከለዉ ክዳኖም እናንጸፉ ቆጽሊ እናዘርግሑ ተቐቢሎም እዚ ኸኣ ናይ ንግስነቱ ምልክት እዩ። ካብ መዝሙር 118:25-26 ዘሎ እናጠቐሱ ከኣ ናይ ክብሪ መዝሙር እናዘመሩ ተቐቢሎም። ምጽኣቱ ንኹላ ኢየሩሳሌም ሃዊኸዋ። መን እዩ እዚ እናበሉ ክሳብ ዝሓቱ ኮኑ።

እዚኣ መዓልቲ እዚኣ ናይ ዓወትን ሓዘንን ክልተ ዝተፈላለዩ ኩነታት ብሓድ እዋን ዝተራእየላ ዕለት እያ። ክልተ ጉዕዞ ሓደ ናብ ኢዮርሳሌም ክኣቱ እንከሎ ዝተገብረሉ ምወቕ ተቐባል ክብሪ፤ ኻልእ ጉዕዞ ኸኣ ኢየሱስ ንኢየሩሳሌም ክሓድጋ እንከሎ ዝነግር። ኢየሱስ ኣብ ኢየሩሳሌም ክኣቱ እንከሎ ዝተገብረሉ ተቐባል ብህዝቢ ሆሃዕና ንወዲ ዳዊት እቲ ብስም ጎይታ ዝመጽእ ብሩኽ እዩ እናበሉ ዝተቐበልዎ። ድሕሪ ሓጽር ግዜ ግን እቲ ሓጎስ ናብ ጓሂ ሞት ስቓይ ዝተቐየረሉ። ናይ እዚ ክልተ ገጻት ኣባዓዕላ ኣብክልተ ባህሊ ዝተመስረተ እዩ። 1) ሮማዊ ባህሊ ካብ 4-5 ዘመን ጀሚሩ ናይ ጎ.ኢ.ክ ሕማምት ይንበብ በዚ ኸኣ ሶሙን ሕማማት ይብሃል። 2) ናይ ኢየሩሳሌም ባህሊ ኸኣ ብብዕለቱ ኣብ መጨረሻታ ሕይወት ኢየሱስ ዝተንነፈ ብዝያዳ ኸኣ ኣብ ሰንበት ሆሃዕና ዝተፈጸመ ይኸተል። ኣብዚ እዋና ናይ ክልቲኡ ባህልታት ሓዙ ይጉግዝ።

ንባባት ዝተነቡ ንናይ ነፍስወከፍና ኣብ ሕይወትና ዝተንነፉና ስቓይት ትርጉም ንምርካብ ይሕግዙና። ኣብዚ ዓመት ዝተንነፉና ዝተፈላለዩ ጸገማት ስቓይት ሞት ኩሎም ኣብ ኣምላኽ ቦታ ክንረኽበሎም ዝሕግዙና እዮም። ኣብ ሕይወትና ኣብ ኣምላኽ ንዘሎና ርክብ ዝወዳደር ክምኡ ኣብ ምልክት ሕቶ እነእትዎ ነገራት ኣሎና። ስለምንታይ እዚ ገጢሙኒ ስለምንታይ ኣምላኽ ኣነ ክሳብ ይደሊ ስለምንታይ ሰባት እዚ ኹሉ ዝረኽቡ እናበልና ክንሓትት ንግደድ። ኣብ ሕይወት ክርስቶስ ፍሉይ መልሲ ንረኽበሎም። ትርጉም ስቓይ ኣብዚ ሰምን ክንረኽቦ ንኸእል። ትርጉም ክሕደት ብሰብን ኣምላኽን መልእኽቱን መልሱን ኣብዚ ሰምን ክንረኽቦ ንኸእል። ናይ ብሓቂ ብጽሙና ንዘስተንትን ንብዙሕ ትርጉምን መልስን ዝርከቦ መልሲ እዩ።

ኣብ ክርስትናና እንህቦ መልሲ ኣብ ፍልስፍናዊ ኣተሓሳስባ ዝተመስረተ ኣይኮነን እንታይድኣ ኣብ ርእሰኻ ኣብ ምኽሓድ ንርእሰኻ ከም እሚንቲ ምቕጻር እዩ። ናይ ክርስቶስ ንርእሱ ብምሉእ ናብ ኣብኡ ዘወፈዮ ኣብነት ምኽታል። ክርስቶስ ንኣና ኣፍደገ ስማይ ክኸፍት ንርእሱ ጽዋእ ሞት ክሰቲ ግድን ኮይንዎ በዚ ኸኣ ብሞቱ ድሕነት ኣምጺኡልና። ድሕሪ ውድቀት ኣዳምን ሔዋንን መንግስተ ሰማይ ብጻዕሪ እያ እትእቶ ዘላ ሓያላት ከኣ እዮም ዝኣትዉዎ ዘለዉ።

ወንጌል ስቓይ ክንመርጽ ኣይኮነን ዝደልየና እንታይ ድኣ ብእምነት ናይ ስቓይ ትርጉም ክንፈልጥ ኣብቲ ናይ ክርስቶስ ስቓይ ኣቲና ትርጉም ስቓይ ክንርዳእ ይደልየና። ናይ

ኢየሱስ ግዓር ኣብ ዕጾ መስቀልን ኣብ ጌተሰማኒን ፍጹም ተነጽሎ ብእግዚአብሔር ኣብ መስቀል ናይ ነፍስወከፍና ሓቅነት ሰብአዊ ተመክሮን ዝገልጽ እዩ።

ፍሉይ ትርጉም ብዓልና ኣብ መልእኽቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፍሊጲስቲስ ምዕ. 2 እንርእዮ እዩ። “ከምቲ ኣብ ክርስቶስ ዘሎ ኣተሓሳስባ ልክዕ ከምኡ ይሃልኹም” ክርስቶስ ኣምልኽ እንከሎ ንርእሱ እሚንቲ ቆጶርዋ ናብቲ ዝተሓተ ዓሚቕ ውርደትን ሕስረትን ኣተወ። ዕራቕ ብምማት ከኣ ከም ገበነኛ ኮነ። ናይ ኢየሱስ ዕዉር ተኣዝሞ ሱቕ ኢልካ ንዝተሞህቤካ ምቕባል ኣይኮነን እንታይ ድኣ ተረዲኡካ ሕራይ እትብሎ ምስ ምሉእ እምነት ንናትካ ተራ ኣብ መደብ ድሕነት ከምቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ምግባር። ኣብከምዚ ተኣዝሞ እንከሎና ስቓይ ኩሉ ግዜ ክህሉ እዩ። በይንኻ ምትራፍ ክህሉ እዩ። ሰባት ክሓድጉና እዮም በይንና ክንተርፍ ከሎና ሽዑ ኣብ ስቓይና ንኣምላኽ ክንረኽቦ ኢና። ኣብ ጽንኩር ጸልማት እንከሎና ኢና ንብርሃን ትንሣኤ ክንርኢ እንኽእል።

ኣብዘን ዝመጸ መዓልታት ክንክኖ ዝግብኣና ነገራት ኣሎ ማለት ቅዱስ ሶምን እዩ ቤተክርስቲያን ካብ ሓጢአት ነጺሕና ኣብ መኣዲ ክርስቶስ ክንሳተፍ ትደልየና። እዚ ሶምን ናይ ንስሓ ሶምን እዩ ምስ ኣምላኽን ሰብን እንዕረቕሉ። እዚ ሶምን ንክርስቶስ ኢልና ንመዓልታዊ መስቀልና በርቲዕና ክንጸውር መብጽዓና እንሕድሰሉ። እዚ ሶምን ንክርስቶስ ንኹሉ ጊዜ ኣብ ልብና ኣብ ገዛን ኣብ ኩሉ ናትና ዘበለ ክነእትዎ እንጽዕረሉ ግዜ እዩ።

ከምቲ ኣይሁድ ንክርስቶስ ንሶምን ተቐቢሎም ዝሓደግዎ ዘይኮነስ ንኹሉ ግዜ ምስኡ ክነብር ኣብ ኩሉ ህልው ክንገብር መብጽዓና እንሕድሰሉ እዮን እዩ። ዓለምና ማእለያ ዘይብሉ ጸገማት ይንነፎ ኣሎ ንሕና እውን ከም ሰባት መጠን ጸገማትና ይበዝሓና ኣሎ ካብ ኣምላኽ ዘርሕቕና ካብ ሰብ ዘጥፍኣና ካብ ኩሉ ንሃድም ፍታሕ ዝረኽብና ይመስለና ግን እንተ ረኣና እናጸልመተ ይኸይድ ንርኢ ኣሎና። ካብ ሰብ ዝርሕቕ ካብ ኣምልኽ እውን ይርሕቕ እዩ። ርግጽ እምነት ናይ ግሊ እዩ ግን ናይ ኩልና ሓገዝ የድሊ። ኣምላኽ ክፈጥረና እንከሎ ማሕበራውያን ገሩ ፈጠሩና። ኣብ ናይ እምነት ጉዳይ ናይ ነፍሲ ወከፍ ትሳትፎ የዕብየና። ንዘሎና ግላዊ ጸገማት ምስ ከማና ክንፈትሖ ቀለል እዩ በይንና ንክርስቶስ ክንረኽቦ ክጸግመና እዩ ስለዚ ኣብ መኣዲ ኣሕዋት ንርከቦ።

ብዓል ሆሣዕና ብሓባር ንክርስቶስ ምርካብ እዩ። እሞ ሓጎስ ተስፋ እትረኽበሉ ዕለት እዩ። ከም ቁምስና ኮና ክንረኽቦ እሞ ነቶም ምርካብ ጽጊምዎም ዘሎ ሎሚ መገዲ ሓበርቲ ክንከውን። ኣፍደገ ልብና ክንከፍት ንሕተት ኣሎና ልብኻ/ልብኽ ክፈቱልይ ይብለና ኣሎ። ኣብ ቁምስናኹም ማሳኹም ንወትሩ ክነብር ተቐብሉኒ ይብለና ኣሎ። “ኣርጎዉ ሆንተ መኳንንት” እናበለ ዝኹሕኩሕ ቃል ኣምላኽ ክንሰምዖ እሞ ልብና ክንከፍተሉ። “ይባእ ንጉሠ ሰብሐት ይባእ ኣምላክ ምሕረት። እናበልና ንክኣል ኩሉን ፈጣርን ዝኾነ ኣምላኽና ንቀበሎ።

ሶምን ሕማማት ኢየሱስ ንፍሉይ ኩነታት ይሓተና። ኣብዚ ሶምን እነስተንትኖ ብክሕደት ይሁዳ፤ ዝጅምር ቀጺሉ ቍዱስ ቁርባን፤ ክህነት፤ ምስጢረ ንስሓ ዝተሰርዑሉ ፍሉይ ትርጉም ኣብ ሕይወትና እምነትናን ዘልኦም እንዝክረሉ ዕለት እዩ። ነዚ ኣብ ልብና ኣሕዲርና ንፍሉይ ምቕርራብን ንፍሉይ ተሓድሶ መንፈስ ክንኣቱ እሞ ብኹሉ ኣብቲ ናይ ክርስቶስ ሕማማት ተሳቲፍና ምስኡ ክንትንስእ ንትንሣኤ ዝግባእ ሕይወት ለቢስና ንርእስና ቅድስና ንኻልኦት ከኣ ብርሃን ክንከውን ።

ቅድስና ዝመልኦ ሶምን ሕማማት ይግበረልና ኣምላኽ ኣብ ኩሉ ጉዕዞ መስቀላዊ ሕይወትና ጸርና እንኽእለሉ ሓይሊ ጸጋ ይሃበና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ